

Zo zou het doorgaan. Niet zozeer in '46 en '47, toen in de Amerikaanse politiek elementen van neutraliteit niet ontbraken, maar wèl in '48 en '49 richtten president Truman en zijn *Secretary of State* hun beleid op een beëindiging van het conflict in Indië waarbij de Republiek in stand zou blijven, zulks, toen zich eenmaal de grote tegenstelling ging aftekenen tussen het niet-communistische en het communistische deel van de wereld, ook vanuit de verwachting dat de Republiek niet in communistisch vaarwater zou belanden. In China faalden in die jaren alle Amerikaanse pogingen om het bewind van Tsjiang Kai-Tsjek met succes het hoofd te doen bieden aan de zich gestadig uitbreidende invloed van de communistische partij en de communistische legers (Mao Tse-Toeng kon er op 1 oktober '49 de Volksrepubliek China oprichten, die, nadat Tsjiang Kai-Tsjek naar Taiwan de wijk had moeten nemen, heel continentaal China bestreek) – die afbrokkeling nu van Tsjiang Kai-Tsjeks positie maakte het, gekoppeld aan de spanningen in Europa, voor de Verenigde Staten wenselijk om de gehele Indische archipel onder een authentiek-nationalistisch regime te zien dat goede betrekkingen met hen zou nastreven. Zeker, Nederland was in Europa in het kader van de verdeling van de Marshall-hulp en in dat van de Navo Amerika's medestander en bondgenoot, maar de Verenigde Staten waren heel veel minder van Nederland afhankelijk dan Nederland was van de Verenigde Staten. Daar kwam nog bij dat er de Amerikaanse regering veel aan gelegen was, de jonge organisatie van de Verenigde Naties tot een succes te maken – was er binnen die organisatie sprake van een anti-Nederlandse meerderheid, dan behoorde Amerika daartoe.

Niet anders Groot-Britannië. Wel te verstaan: meer dan de Amerikaanse regering hield de Britse, d.w.z. het *Labour*-kabinet van Attlee, aanvankelijk rekening met de Nederlandse wensen; dat kabinet droeg goeddeels zorg voor de uitrusting van de Nederlandse strijdkrachten die naar Indië vertrokken (aanvankelijk met Britse schepen) en ontving die strijdkrachten ook tot midden '46 op Britse bodem waar hun kaders de eerste oefening kregen, maar tegelijkertijd werd door Attlee's kabinet onophoudelijk gestreefd naar een Nederlands-Indonesisch akkoord. *Labour's* gehele beleid was gericht op een ontvoogding van die Zuidoost-aziatische gebieden waar de handhaving van het Britse oppergezag de Britse krachten te boven ging: precies twee jaar na het bericht van Japans capitulatie, op 15 augustus '47 (d.w.z. vlak na het einde van de Eerste z.g. Politionele Actie), werd Brits-Indië onafhankelijk – onder immense volksverhuizingen en wederzijdse moordpartijen die misschien wel aan een miljoen mensen het leven hebben gekost, constitueerden er zich twee